

पर्यावरण रक्षणात विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घ्यावा

पर्यावरणतज्ज्ञ राजेंद्र शेंडे यांचे आवाहन : किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाला प्रारंभ

■ सकाळ वृत्तसेवा

कोल्हापूर, ता. २१ : 'प्रदूषण रोखण्यासाठी उपाययोजना घोरणात्मक पातळीवरच्या आणि मूलभूत असाव्यात. त्याबरोबरच या उपाययोजनांच्या अंमलबजावणीत लोकसहभाग महत्त्वाचा आहे. त्यादृष्टीने प्रबोधन, संशोधनाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांनी पर्यावरण रक्षणात पुढाकार घ्यावा', असे आवाहन पर्यावरणतज्ज्ञ डॉ. राजेंद्र शेंडे यांनी आज येथे केले.

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठात मंगळवारी किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाचे उद्घाटन पर्यावरणतज्ज्ञ राजेंद्र शेंडे आणि कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के यांच्या हस्ते झाले. यावेळी सेनारी वीरेंद्र गायकवाड, सुरेश मंगटूम, मकरंद जोशी, आर. आर. देशपांडे, वीरेंद्र चित्राव, आसावरी जाधव, शरद आनगेकर उपस्थित होते.

संघर्षनाश वळ घ्यावे.

'पर्यावरण रक्षण काळाची गरज आहे. त्यादृष्टीने पुढच्या पिढीसाठी आपण काहीतरी करायला हवे, असा महत्त्वपूर्ण संदेश या महोत्सवातून दिला जात आहे. त्याबाबताचा किलोस्कर समूहाचा उपक्रम कौतुकान्वय आहे. युवा पिढीसह समाजाला पर्यावरण

संघर्षनाश जाणीव करून देण्याचे काम शिवाजी विद्यापीठ करत असल्याचे कुलगुरू डॉ. शिर्के यांनी सांगितले. महोत्सवाचे उद्घाटन मान्यवरंच्या हस्ते रोपात पायी चालून करण्यात आले. पर्यावरणतज्ज्ञ अधिविभागाप्रमुख डॉ. आसावरी जाधव यांनी प्रस्ताविक केले. देशपांडे आणि चित्राव यांनी

महोत्सव आयोजनाची पुष्कळ धमिली. किलोस्कर ऑनट्रिब्युट सिंग यांनी कवरीच्या सामाजिक तत्वांमधील महिली दिली. यावेळी मकरंद जोशी, सुरेश मंगटूम, वीरेंद्र गायकवाड, हरिष मेवे, आदी उपस्थित होते. शरद आनगेकर यांनी सूत्रसंचालन केले.

निसर्गावरनं रंगले...

■ महोत्सवात ह्यामन बदलाच्या आव्हानांची सामना, उष्ण लहरीचा धोका, आदी विषयांवरून चित्रपटांचे सादरीकरण झाले. त्यानंतर सायंकाळी संगीत व नाट्यरस अधिविभागाप्रमुख निसर्गावरनं रंगले वाद्यमंचा 'निसर्गावरनं' कार्यक्रम झाला. त्यात श्रीराम मोहिते, रुक्मिणी पट्टाकर, आदी सहभागी झाले.

महोत्सवात आज

■ सकाळी साडेआठ वाजता पर्यावरणतज्ज्ञांचे विद्यार्थी 'डिस्कव्हर' कंप्यूटर मेट टेलीक. दुपारी अडीच वाजता 'शास्त्रज्ञ शास्त्राच्या दिवेने वाटचाल' या विषयावर चर्चासत्र होईल. त्यात आर्किटेक्ट ज्योतिष बेरी, ज्योतिष पट्टाकर, श्रीराम पट्टा, डॉ. शुभाश्वरी कोटणीस सहभागी होणार आहेत. त्यानंतर पर्यावरणविषयक चित्रपटांचे सादरीकरण होणार आहे.

दुपार, उद्घाटनानंतर 'कवरी' पर्यावरणतज्ज्ञ उप गायक 'वसुंधरा' या विषयावर चर्चासत्र होईल. त्यात प्रदूषण नियंत्रण मंडळचे प्रादेशिक अधिकारी प्रमोद मने, मांडले.

शिवाजी विद्यापीठातील मान्यवरांसह सभागृहात आयोजित किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सवाच्या उद्घाटनसमंगी ते बोलत होते. यावेळी कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के, महोत्सवाचे अध्यक्ष आर. आर. देशपांडे, संवादाक वीरेंद्र चित्राव प्रमुख उपस्थित होते.

डॉ. शेंडे म्हणाले, 'संघर्षांनी शिवाजी महाराजांनी शास्त्रज्ञ विकासकांची संकल्पना प्रभावाने राबविली. त्यात

मंडळीत पाणी व्यवस्था, कवरी व्यवस्थापन, वृक्षसंरक्षण, आदींचा समावेश होत. शिवराजांच्या नव्याने अमलत्या विद्यापीठात पर्यावरण रक्षणाचा संदेश देणारा वसुंधरा महोत्सव होत असल्याचा आनंद वाटत आहे. या महोत्सवाच्या माध्यमातून सामाजिक प्रबोधनाला बळगट होताना लक्षात आले. देशातील सर्व विद्यार्थ्यांनी एक संयुक्त फॅटफॉर्म तयार करून त्याद्वारे तंत्रज्ञान, संशोधनातून पर्यावरण

19 JAN 2025

जनसंपर्क कक्ष
पुढारी शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

किलोस्कर वसुंधरा चित्रपट महोत्सव मंगळवारपासून

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

किलोस्कर उद्योग समूह आणि शिवाजी विद्यापीठ पर्यावरण विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने 'सकस अन्न, समृद्ध निसर्ग आणि आरोग्यपूर्ण समाज' या प्रमुख विषयावरील 'किलोस्कर वसुंधरा आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव' मंगळवार (दि. २१) पासून शिवाजी विद्यापीठाच्या मानव्यशास्त्र सभागृहात होणार आहे, अशी माहिती शिवाजी विद्यापीठाच्या पर्यावरणशास्त्र विभाग प्रमुख डॉ. आसावरी जाधव व डॉ. रसिया पडळकर यांनी पत्रकार परिषदेत दिली.

महोत्सवाचे उद्घाटन मंगळवारी सकाळी १०:३० वाजता होणार आहे. या महोत्सवात ५० हून अधिक लघुपट दाखवण्यात येणार असून सर्वांसाठी प्रवेश मोफत आहे. सकाळी ११ ते १:३० आणि संध्याकाळी ४:३० ते ५:३० वाजता चित्रपट प्रदर्शित केले जातील.

किलोस्कर वसुंधरा सन्मान पुरस्कार डॉ. एस. आर.

यादव यांना, किलोस्कर वसुंधरा गौरव पुरस्कार डॉ. अनिलराज जगदाळे यांना, वसुंधरा मित्र पुरस्कार प्रा. नागेश दत्तरदार, अमोल बुद्धे आणि संपूर्ण अर्थ लाईव्हली हूड फाऊंडेशन यांना देण्यात येणार आहे. दि. २१ रोजी दुपारी 'कचरा व्यवस्थापन' या विषयावर चर्चासत्र, सायंकाळी ६ वाजता 'निसर्गायन' हा कार्यक्रम होणार आहे. दि. २२ रोजी दुपारी 'साकारू शाश्वत शहरे' या विषयावर चर्चासत्र, सायंकाळी ६ वाजता 'स्टँड अप कॉमेडी' होणार आहे. दि. २३ रोजी सकाळी ८ वाजता बोटनिकल गार्डन येथे अभ्यास भेट तर दुपारी ३ वाजता किलोस्कर वसुंधरा पुरस्कार वितरण होणार आहे. इको-बाजार आणि फोटो, रिल्स स्पर्धाही होणार आहे.

पत्रकार परिषदेस किलोस्कर उद्योग समूहाचे मानवसंधान विभागप्रमुख हरीश सैवे, वरिष्ठ सरव्यवस्थापक व्ही. एम. देशपांडे, सीएसआर प्रमुख, शरद आजगेकर व मोहन तायडे उपस्थित होते.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

22 JAN 2025

पुढारी

वातावरण बदलाचे आव्हान पेलण्यासाठी शाश्वत विकास महत्वाचा : डॉ. शेंडे

किलोस्कर वसुंधरा फिल्म फेस्टिव्हलचे उद्घाटन

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

सध्याच्या वातावरणातील बदलाचे आव्हान पेलण्यासाठी शाश्वत विकासाकडे वाटचाल करणे महत्वाचे आहे, असे प्रतिपादन संयुक्त राष्ट्र पर्यावरण कार्यक्रमातील माजी सदस्य डॉ. राजेंद्र शेंडे यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठात किलोस्कर वसुंधरा फिल्म फेस्टिव्हलच्या उद्घाटनप्रसंगी ते बोलत होते. यावेळी डॉ. शेंडे यांनी पर्यावरण संवर्धन व शाश्वत विकास याबद्दल विचार मांडले. कुलगुरू डॉ. डी. टी. शिर्के म्हणाले, शिवाजी विद्यापीठ शाश्वत विकासाच्या

दृष्टीने वाटचाल करण्यासाठी अनेक पर्यावरणपूरक उपक्रम राबवत आहे. सर्व संसाधनांचा वापर करताना नेट झिरो दृष्टी लक्षात घेऊन विद्यापीठातील कार्यप्रणाली विकसित करू.

डॉ. आसावरी जाधव यांनी प्रास्ताविक केले. शरद आजगेकर, डॉ. रसिया पडळकर यांनी सूत्रसंचालन केले. यावेळी किलोस्कर उद्योग समूहाचे आर. आर. देशपांडे, विरेंद्र चित्रव, मकरंद जोशी, अमरजित सिंग, सुरेश मगदूम, विरेंद्र गायकवाड, प्रा. जय सामंत, अर्थ फाऊंडेशनच्या तेजश्री कुंभार, देव्रता बॅनर्जी उपस्थित होते.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

22 JAN 2025

पुण्यनगरी

कृत्रिम बुद्धिमत्ता दूरशिक्षणाचा विस्तार : लवटे

कोल्हापूर : सध्याच्या सर्व क्षेत्रांत कृत्रिम बुद्धिमत्तेची चर्चा आहे. तर कृत्रिम बुद्धिमत्ता दूरशिक्षणाचा विस्तार आहे, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ लेखक प्राचार्य डॉ. सुनीलकुमार लवटे यांनी केले. शिवाजी विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र अंतर्गत 'वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा' या उपक्रमांतर्गत विशेष ऑनलाईन वाचक लेखक परिसंवाद निमित्ताने 'दूरशिक्षणातील दूरवाचन' या विषयावर ऑनलाईन व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. अध्यक्षस्थानी कुलसचिव डॉ. व्ही.एन. शिंदे होते. यावेळी प्र-संचालक डॉ. के. बी. पाटील व उपकुलसचिव व्ही. बी. शिंदे उपस्थित होते. प्राचार्य लवटे म्हणाले, नवनवीन तंत्रज्ञानाचा वापर करावा. बहुउद्देशीय वाचन करावे. त्यामुळे नवी दृष्टी व नव भान प्राप्त होणार आहे. ज्ञान आत्मसात करताना परिपूर्ण ज्ञानापर्यंत जाता आले पाहिजे. त्यासाठी वाचन हे आपल्या शिक्षणाचा एक अविभाज्य भाग व्हावा. प्रास्ताविक व स्वागत डॉ. प्रवीण लोंढे यांनी केले. पाहुण्यांचा परिचय डॉ. संजय चोपडे यांनी करून दिला. सूत्रसंचालन डॉ. नितीन रणदिवे यांनी केले. तर सहायक प्राध्यापक डॉ. प्रकाश बेळीकट्टी यांनी आभार मानले.

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

22 JAN 2025

पुढारी

वय वर्षे ८० एम. ए.ची; वय ६४ एलएलबी पदवी

वसंत सिंघण, आर. आर. पाटील यांनी घेतली पदवी

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

वय हा केवळ अंक आहे, मनात शिकण्याची जिद्द असेल तर तुम्ही कोणत्याही वयात, यशाला गवसणी घालू शकता याचे चित्र शिवाजी विद्यापीठाच्या दिक्षान्त समारंभात दिसले. वसंत सिंघण या ८० वर्षांच्या विद्यार्थ्याने एम. ए.ची तर ३५ वर्षे पोलिस सेवा करून वयाच्या ६४ वर्षी निवृत्त पोलिस उपअधीक्षक आर. आर. पाटील या विद्यार्थ्याने एल. एल. बी.ची पदवी संपादन केली.

शिवाजी विद्यापीठाचा दिक्षांत सोहळा शुक्रवारी झाला. या सोहळ्यात हजारो विद्यार्थी पदव्या घेत नव्या क्षितिजाकडे झेप घेण्यास सज्ज झाले. यामध्ये 'या वयात शिकून काय करायचे' असा समाजातील अनेकांचा असलेला दृष्टिकोन बाजूला ठेवत, 'वय कितीही असू दे, केवळ शिकायचे आहे', याच भावनेने आणि तितक्याच मोठ्या जिद्दीने अभ्यासक्रम पूर्ण करत पदवी घेणाऱ्यांचीही संख्या होती.

८० वर्षांच्या वसंत सिंघण या आजोबांनी तेच दाखवून दिले आहे. त्यांनी इतिहासातील मास्टर ऑफ आर्ट्सची पदवी प्राप्त केली. १९६२ मध्ये त्यांनी मॅट्रिक पूर्ण केले. त्यानंतर सुमारे ६० वर्षांनंतर त्यांनी परीक्षा केंद्रावर जाऊन परीक्षा दिली. शुक्रवारी त्यांनी आपल्या नातीबरोबर पदवी घेतली.

शिक्षण घेणाऱ्यांना कोणतीच अडचण नसते, फक्त जिद्द असावी, असे सांगणाऱ्या आर. आर. पाटील यांनी परीक्षेची २० रुपये इतकी फीही भरण्यासारखी परिस्थिती नसताना, परीक्षा देत पोलिस उपअधीक्षक पदापर्यंत झेप घेतली. १९८४ झाली बीएस्सी झाल्यानंतर १९८६ साली लॉ साठी प्रवेश घेतला आणि नोकरी लागली. नोकरी करणे क्रमप्राप्त होते, यामुळे लॉ करता आला नाही, पण हे स्वप्न त्यांनी निवृत्तीनंतर वयाच्या ६४ व्या वर्षी पूर्ण करत एल. एल. बी.ची पदवी संपादन केली.

क्रांतिकारी शोध

डॉ. व्ही.एन. शिंदे

विज्ञान-तंत्रज्ञानाची खऱ्या अर्थाने घोडदौड सुरू झाली ती चौदाव्या शतकापासून. त्यापूर्वीही अनेक क्रांतिकारी शोध लागले, त्यांनी जग बदलून टाकले. मात्र, शोधांचे जनसामान्यांच्या जगण्यामध्ये दृश्य परिणाम दिसायला अनेक वर्षांचा कालावधी लागला. चौदाव्या शतकानंतर मात्र शोधांचे तंत्रज्ञानात रूपांतर करण्यासाठी भांडवलदारांचा एक मोठा वर्ग तयार झाला. जास्त नफ्यासाठी स्वस्त, आकर्षक तंत्रज्ञान ही त्यांची गरज असते. उत्पादन खर्च

कमी करण्यासाठी ही मंडळी संशोधनावर खर्च करत असतात. असाच उद्योगाच्या गरजेतून लागलेला एक शोध म्हणजे प्लास्टिक. आज प्लास्टिकला सोडायचे म्हटले तरी ते आपल्याला

सोडत नाही. आज 'प्लास्टिकवर बंदी घाला', अशी मागणी होतेय. अनेक देशांचे प्रशासन कायदे करत आहे, मात्र आज प्लास्टिकचा पूर्ण वापर थांबवणे हे आवाक्याबाहेर आहे. प्लास्टिकचा शोध जग बदलणारा, या शोधाने पॅकिंग उद्योगाचे स्वरूप बदलले. मात्र, त्याचा अविवेकी वापर आता मानवासाठी धोक्याचा ठरत आहे.

प्लास्टिक हा शब्द प्लायबल म्हणजे ज्याला सहज आकार देता येतो, या शब्दावरून आला आहे. सर्व प्लास्टिक्स ही पॉलिमर असतात. पॉलिमरमध्ये कार्बनजन्य पदार्थांचे मोठमोठे रेणू असतात. सेल्युलोज हे निसर्गतः आढळणारे महत्त्वाचे पॉलिमर आहे. मात्र, मागील दीड-पावणेदेन शतकांपासून मानवाने कृत्रिमरित्या पॉलिमर बनवण्यास सुरुवात केली. सुरुवातीला सेल्युलोजचा वापर करूनच पॉलिमर बनवले.

प्लास्टिकचे भूत!

मात्र, पुढे खनिज तेल आणि इतर खनिज पदार्थांपासून पॉलिमर बनवण्यास सुरुवात झाली आणि जग बदलले. कृत्रिम पद्धतीने तयार करण्यात आलेले पॉलिमर हे नैसर्गिक पॉलिमरच्या तुलनेत खूपच लांब धाग्यांचे बनू लागले, त्यामुळे टिकाऊपणा वाढला. स्वस्त, वजनाने हलके, हाताळण्यास सोपे असल्याने ते लोकप्रिय झाले आणि मानवी जीवनाचा अविभाज्य भाग बनले.

पूर्वी हत्तीचे दात, कासवांचे कवच आपल्याकडे बाळगणे प्रतिष्ठेचे मानले जात असे. मात्र, हत्तीचे दात मिळणे दिवसेंदिवस कठीण बनले. म्हणून हस्तीदंताचा व्यवसाय करणाऱ्या एका दुकानदाराने कृत्रिम हस्तीदंत तयार करून देणाऱ्यास दहा हजार डॉलरचे बक्षीस ठेवले. हे आवाहन जॉन वेस्ले ह्याट यांनी स्वीकारले. त्यांनी १८६९ मध्ये सेल्युलोज आणि कापूर वापरून शिंगाचा, हस्तीदंताचा, कासवाच्या कवचाचा सहज आकार देता येईल, असा पदार्थ बनवला. हेच पहिले प्लास्टिक.

हा शोध क्रांतिकारी बनला. यातील उत्पादनासाठी आवश्यक सेल्युलोज निसर्गात मुबलक उपलब्ध होते. या शोधानंतर त्याचे विविध गुणधर्म तपासण्यात आले. पुढे पातळ शीट तयार करणे, त्यापासून धागे बनवणे अशा विविध तंत्रांची निर्मिती करण्यास सुरुवात झाली, त्यामुळे पॅकिंग उद्योगामध्ये लागणारी लाकडाची गरज कमी झाली आणि हा शोध पर्यावरणपूरक असल्याचे संशोधकच सांगू लागले. आता हत्ती आणि कासवांची हत्या कमी होईल, कारण या प्लास्टिकपासून कृत्रिम हस्तीदंत आणि कासवांचे कवच बनवले जाईल, अशीही जाहिरात करण्यात आली. निसर्गात मुबलक प्रमाणात उपलब्ध असणाऱ्या सेल्युलोजमुळे प्लास्टिकचे उत्पादन अधिक स्वस्त आणि किफायतीर बनले.

तोपर्यंत विद्युत ऊर्जेचा शोध लागला होता. या ऊर्जेचा वापर करताना शॉक बसण्याचा मोठा

धोका होता. तो कमी करण्यासाठी चांगला विद्युत रोधक शोधण्यासाठी लिओ बेकलँड संशोधन करत होते. त्यातून १९०७ साली त्यांना बॅकेलाईटचा शोध लागला. बॅकेलाईट पूर्णतः कृत्रिम पदार्थांपासून बनले होते. बॅकेलाईट हे उत्कृष्ट विद्युत रोधक, उष्णता रोधक तर होतेच, पण त्याखेरीज ते टिकाऊ होते. याचे मोठ्या प्रमाणात उत्पादन करणे शक्य होते. बॅकेलाईट हजारो कारणासाठी वापरता येईल, अशी जाहिरात करण्यात आली. परिणामी बॅकेलाईटचे उत्पादन वाढणे आणि त्याचा विविध कारणासाठी कसा वापर होऊ शकतो हे शोधण्याची स्पर्धा सुरू झाली. जगातील रसायन उद्योगातील सर्व प्रमुख कंपन्यांनी यावर लक्ष केंद्रित केले. त्यांनी संशोधन आणि विकासासाठी मोठ्या प्रमाणात निधी उपलब्ध करून दिली. यातून बॅकेलाईटच्या जोडीला नायलॉन, पीव्हीसी, पॉलिस्टर अशा अनेक नव्या पदार्थांचा शोध लागला.

१९३५ मध्ये वॅलेस कॉरोथर यांनी नायलॉनचा शोध लावला. त्याचा दुसऱ्या महायुद्धात टिकाऊ दोर तयार करण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात वापर सुरू झाला होता. इतर दोरापेक्षा नायलॉन कितीतरी पट टिकाऊ होते. हेल्मेटच्या आतमध्ये प्लास्टिक वापरल्याने ते अधिक सुरक्षित झाले. विमानाच्या खिडक्यांसाठीही प्लास्टिक वापरण्यात आले होते. या सर्व कारणांनी प्लास्टिकची लोकप्रियता वाढली. दुसऱ्या महायुद्धात एकट्या अमेरिकेतील प्लास्टिक उत्पादनात तिप्पट वाढ झाली. दुसऱ्या

महायुद्धाच्या समाप्तीपर्यंत प्लास्टिकचा वापर मर्यादित होता. मात्र, दुसऱ्या महायुद्धामध्ये त्याची उपयुक्तता लक्षात आल्यानंतर नंतरच्या शांतीकाळात अनेक रसायन संशोधक प्लास्टिककडे वळले.

वजनाने हलके असल्याने कारमध्ये काचा आणि धातूऐवजी प्लास्टिक वापरण्यासंदर्भात संशोधन झाले. तसा वापरही सुरू झाला. परिणामी कारचे वजन कमी झाले आणि वजनाने हलक्या असलेल्या कारचा वेग वाढला. प्लास्टिक पिशव्या, दोर, इलेक्ट्रॉनिक वस्तूंच्या केस, मोबाईल केस, मोबाईल कव्हर, पाईप, पिशव्या, पोती, भांडी, बाटल्या, कपडे, विद्युत केबलसाठी रोधक आवरणे इत्यादी बनू लागली. मानवी जीवनात प्लास्टिकचा वापर वाढला. कोणतीही गोष्ट प्लास्टिकविना बनत नाही. त्यातूनच काही दशकांपूर्वीपासून रोज घरोघरी प्लास्टिक जाऊ लागले.

घरी गेलेले प्लास्टिक वापरल्यानंतर मात्र कचऱ्यात टाकले जाऊ लागले. मात्र, प्लास्टिक अन्य नैसर्गिक घटकांप्रमाणे लवकर कुजत नाही. त्याचे विघटन होत नाही, त्यामुळे प्लास्टिक कचऱ्याचे ढीग तयार होऊ लागले. ते वाढत चालले. ते कुजत नाही हळूहळू विघटीत होऊ लागले. त्याचे अंश पावसाच्या पाण्यात मिसळून समुद्रातही मोठ्या प्रमाणात प्लास्टिक मिसळत आहेत. मासे आणि मीठामध्ये ते काही प्रमाणात येते आणि मानवी शरीरात पोहोचत आहे. कचऱ्याच्या ढिगातील प्लास्टिक जनावरांच्या पोटात आणि दुधातून मानवी शरीरात पोहोचत आहे. लोणार सरोवरातही ते आढळले आहे. प्लास्टिकच्या शोधानंतर शंभर वर्षांनी त्याचे दुष्परिणाम दिसू लागले आहेत. त्यातून विविध शारीरिक व्याधी निर्माण होत आहेत. ते रस्ते बांधताना वापरण्याचे प्रयोग केले जात आहेत, मात्र त्यातून प्लास्टिकचा धोका संपत नाही; म्हणून वापरलेले प्लास्टिक पुनर्वापरासाठी पाठवायला हवे. आपण निदान त्याचा वापर तरी कमी करायला हवा!

vilasshindevs44@gmail.com

संपर्क : ९६७३७८४४००

लेख ऐकण्यासाठी
क्यूआर कोड स्कॅन करा.